

forening, jeg har den Være at forestaa netop om Præmier for Husmandslokker og om Rejser, og jeg har tilladt sig at ledsage denne Indberetning med nogle Notitser, saaledes som det altid fordres af Ministeriet af Landbosforeningernes Formænd. Jeg har tilladt mig der netop at gøre det ærede Indenrigsministerium opmærksom paa, hvorledes man kan sige, at Manden inden for Konsulentvirksomheden begynder at højne sig stærkt over for Landbosforeningerne, og jeg har vedlagt min Indberetning en Skrivelse, jeg har modtaget fra en Konsulent, og henstiller til Ministeriet, om det ikke mere direkte vil sætte sig i Forbindelse med Landbosforeningerne og mere direkte overlade Initiativet til Landbosforeningernes Formænd, end det synes, man er villig til nu. Særlig har jeg tilladt mig i den Skrivelse, som jeg haaber, den højtærede Minister vil gøre sig bekendt med, at henlede Opmærksomheden paa, om det ikke var ønskeligt, at Konsulenterne opfattede deres Stilling saaledes, at de saa vidt muligt have at gøre deres Arbejde og ikke benytte Landbosforeningernes Formænd til at gøre det. Jeg har tilladt mig i min Skrivelse netop at anvende samme Udtryk som den ærede Ordfører for Finansudvalget, nemlig det, at blive vi saaledes ved, komme vi ind under en bureaukratisk Konsulentinstitution, som vil skade vore Landbosforeningernes Virksomhed. Den Stilling, vore Landbosforeninger indtage over for Jordbruget her i Landet, er saa smuk og saa velgørende, at i Sammenligning med hvad Landbosforeninger gøre i andre Lande, paastaar jeg, at vore Landbosforeninger i deres Selbvirkomhed, som den har været hidtil, staar meget højt, og den bør man støtte og ikke modarbejde ved paa en Maade at underordne os en Institution, der kunde kaldes Konsulentdepartementet. Jeg er den ærede Ordfører for Finansudvalget taknemlig, fordi han stærkt har hævdet, at det gælder om, at man lønner af Staten de enkelte fremragende Statskonsulenter, som ere nødvendige, og stiller dem direkte under Staten. Vi have jo en 2—3 Stykker, som den ærede Minister ogsaa sagde, om hvem dette kan siges at være nødvendigt, særligt paa Mejeriets og den svære Hesteaabls Omraade, men de andre bør sandelig underlægges Foreningerne, mulig disses Hovedinstitution (Landhusholdningssekskabet). Det kan ikke gaa an, at vi indordne vore Landbosforeninger, der hidtil have staaet paa egne Ben, som have oparbejdet sig fra smaat af ved egne Midler og først i senere Tid have faaet Statstilskud, under en saadan Institution, saa at man til sidst kvæler al Selbvirkomhed hos Landbosforeningerne og til sidst blot

gøre dem til et Virkefelt for de statslønnede Herrer Konsulenter. Vi maa have dem i vor Tjeneste, vi andre bør ikke staa i Konsulenternes Tjeneste. Det er kun det, jeg nærmest vilde udtale. — Da jeg imidlertid har Ordet vil jeg kun sige med Hensyn til Spørgsmaalet om Tilskud til Foreningen for Fjerkræavl, at det er en Forening, der ligeledes har arbejdet sig op fra smaat af. Jeg tror, den fortjener Støtte, og jeg vil være villig til at støtte det Forslag, der er kommet fra Ministeriets Side om at yde Bidrag til den, men jeg mener ogsaa, at det er fuldt berettiget og meget rigtigt, at man har foreslaaet nægtet et Tilskud til en Statskonsulent ogsaa for Fjerkræavlen. Denne Forening har ligeledes arbejdet sig op ved egne Midler, har staaet paa egne Ben, og den vil staa sig bedst ved at blive ved at arbejde ligeledes ved sine egne Medlemmer uden en Statskonsulent for Fjerkræavl. Jeg skal i den Henseende henvise til en anden Virksomhed, der synes mig noget affrækkende, og som vel kan tjene til Bevis paa, hvorledes denne Konsulentvirksomhed udvikler sig — ja, jeg tillod mig for Resten at fremhæve det samme i Jor. Vi have i mange Aar haft en Konsulent for Stikkelsbær; nu have vi yderligere faaet en Statskonsulent for Frugt, om det yderligere er for speciel Frugt, ved jeg ikke. Blive vi ved paa den Maade, kunne vi unægtelig komme temmelig vidt, men jeg vil, i det mindste, saa ofte jeg finder Anledning til det, her i Tinget søge at modarbejde denne Konsulentvirksomhed. Jeg tror, at Landbosforeningerne godt kunne gøre Arbejdet selv, og at de gøre det bedst ved ikke at have for mange Konsulenter, men ved at have Formænd, der ikke betragte det blot som en Væresag, men derimod som en Pligt, at være Formænd. Jeg kan i det mindste svare for de ydste Landbosforeninger — det vil jeg sige over for det ærede Medlem for Odense Amts 3dje Valgkreds (Berntsen) — at i Sjælland finder det ikke Sted, at Formændene betragte deres Stilling kun som en Værespost. Vi have i Sjælland omtrent 50 Landbosforeninger, og efter mit Kendskab til disse — og det er et temmelig indgaaende Kendskab, jeg har til dem — kan jeg svare for, at Formændene opfatte deres Stilling som en Plads, hvor der fordres Arbejde og eget Initiativ af dem.

Formanden (Høgsbro): Der er endnu 5 Talere indtagne foruden Ordføreren, og jeg vil derfor afbryde Forhandlingerne for i Dag.